

Parlamentul
Republicii Moldova

OGP nr. 65
din 11 iunie 2019

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii cu privire la Procuratură (nr. 40 din 16.04.2019)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii privind actele normative nr.100/2017 și expune următoarele.

Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova, fapt ce corespunde art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Potrivit notei informative, elaborarea proiectului de lege este dictată de necesitatea stringentă de a reforma Procuratura Republicii Moldova.

Prin natura relațiilor sociale reglementate, proiectul de lege nr. 40 din 16.04.2019 face parte din categoria legilor organice, astfel domeniul dat ține de competența Parlamentului RM și este în concordanță cu prevederile art.66 din Constituția RM.

În conformitate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017, proiectele actelor normative care țin de domeniile de competență ale Procuraturii Generale urmează a fi transmise acestora spre avizare.

În urma examinării prevederilor prezentului proiect, Direcția generală juridică expune următoarele obiecții:

1. La pct.1 din proiect, autorii propun completarea art. 11 din legea supusă modificării cu un nou alineat (2¹) care să prevadă desemnarea unui Procuror General interimar de către Consiliul Superior al Procurorilor în cazul intervenirii vacanței funcției de Procuror General. Atragem atenția autorilor asupra faptului că, o astfel de prevedere ar putea bloca activitatea Procuraturii Generale prin faptul imposibilității întrunirii imediate a Consiliului Superior al Procurorilor în scopul numirii unui conducător interimar. De asemenea, nu sunt specificate condițiile pe care ar urma să le întrunească persoana numită în calitate de Procuror General interimar. Mai mult ca atât, alin. (2) al art. 11 din Legea nr. 3/2016 prevede procedura de îndeplinire interimară a obligațiilor Procurorului General. În acest context, considerăm oportun excluderea punctului dat din textul proiectului.

2. La pct.2 din proiect, autorii propun excluderea din textul literei a) din alin. (1) din art. 17 al Legii nr. 3/2016 a textului: ”, dintre care cel puțin 5 ani în funcția de procuror”. Atragem atenția autorilor asupra prevederilor art.52-53¹ din Codul de procedură penală a Republicii Moldova care, pe lângă atribuțiile generale de procuror, acordă Procurorului General și competențele de control ierarhic superior. În așa mod, o persoană fără cunoștințe în domeniul penal și procesual penal ar avea nevoie de o perioadă relativ îndelungată de timp pentru a putea îndeplini legal și corect atribuțiile de serviciu. În acest sens, recomandăm de a nu fi exclusă condiția de experiență necesară de 5 ani în funcția de procuror, dar includerea ca alternativă experiența profesională de minim 5 ani în calitate de judecător, avocat sau cadru didactic în domeniul penal sau procesual penal.

3. La pct.3 din proiect, autorii propun excluderea din condițiile pentru ocuparea funcției de Procuror General prevăzute de alin. (1) al art. 20 a obligațiunii deținerii cetățeniei Republicii Moldova și supunerea verificării și testării cu utilizarea detectorului comportamentului simulat. Atragem atenția autorilor asupra prevederilor art. 39 din Constituția Republicii Moldova: ” (1) *Cetățenii Republicii Moldova au dreptul de a participa la administrarea treburilor publice nemijlocit, precum și prin reprezentanții lor. (2) Oricărui cetățean i se asigură, potrivit legii, accesul la o funcție publică.*”, iar conform doctrinei constituționale exprimate în comentariul la articolul dat, numai cetățenii statului au o legătură juridică strânsă cu acesta și sunt responsabili de soarta țării, de aceea numai persoanele care au calitatea de cetățean al statului, care au dreptul de a alege și de a fi alese, reprezentând suveranitatea națională, pot să participe la administrarea treburilor ce vizează aspecte generale ale vieții statului, societății în ansamblu și a tuturor locuitorilor țării. Aceste raționamente stau la baza menținerii condiției de cetățean pentru toți cei care doresc să participe la administrarea treburilor publice.

Mai mult ca atât, alin. (2) al Legii cetățeniei nr. 1024 din 02.06.2000 statuează următoarele: ” (2) *Numai cetățenii Republicii Moldova au dreptul de a alege și de a fi aleși, de a ocupa funcții ce implică exercitarea autorității publice și de a participa la referendum, în modul stabilit de lege.*”.

În ceea ce ține de practica internațională în domeniul dat, menționăm legislația României privind numirea Procurorului General și anume prevederile Legii nr. 303 din 28.06.2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor care impune la art. 54 următoarele: ” (1) *Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prim-adjunctul și adjunctul acestuia, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, adjunctii acestuia, procurorul șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, adjunctii acestuia, precum și procurorii șefi de secții ai acestor parchete sunt numiți de Președintele României, la propunerea ministrului justiției, cu avizul Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, dintre procurorii care au o vechime minimă de 15 ani în funcția de judecător sau procuror, pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reînvestirii o singură dată.*”, iar în funcția de judecător sau procuror pot fi admiși doar cetățeni ai României (art. 14).

În ceea ce ține de condiția de supunere verificării și testării cu utilizarea detectorului comportamentului simulat, autorii nu argumentează în nici un fel excluderea condiției date din textul alin. (1) al art. 20 al Legii cu privire la Procuratură.

În sensul celor expuse, considerăm necesară excluderea pct. 3 din textul proiectului.

4. Totodată, ținem să vă informăm că, recent Curtea Constituțională a adoptat un șir de acte/decizii care direct sau indirect vizează activitatea organului Legislativ. Astfel, la data de 8 iunie 2019, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a examinat sesizarea nr. 111a din anul 2019 privind controlul constituționalității actelor legislative adoptate de deputații Parlamentului de legislatura a X-a prin care „se declară neconstituționale, ab initio, actele legislative (legile, hotărârile) adoptate de deputații Parlamentului Republicii Moldova de legislatura a X-a la data de 8 iunie 2019 și ulterior. Hotărârea Curții Constituționale este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

**Șeful Direcției
Ion CREANGĂ**

Ex: Radu R.

022 820 595